

[Hølvæg Petersen.]

at vi også kan være for tilbageholdende, og jeg mener, at man fra de små og mindre staters side må være parat til at udfolde større dynamik i den tid, der kommer. Det svarer i øvrigt også til den højtærede udenrigsministers hele person, og når vi erindrer os, hvad den højtærede udenrigsminister satte i gang i forbindelse med Sydafrika, er der ingen grund til at tvivle på, at der også vil kunne komme lignende initiativer, og det vil jeg i høj grad opmuntre ministeren til at overveje.

Det er klart, at et lille land har svært ved at gøre sig gældende, men jeg vil gerne minde om, at senator Fulbright, da han var i Danmark sidste gang, sagde, at man fra de små nationers side kunne gøre langt mere, end man selv tror det muligt, for at påvirke udviklingen, og det er da helt klart, at den frygtelige risiko, vi lever under, og som vi må dele med de store, må opfordre os til at gøre det yderste for at påvirke udviklingen uden for landets grænser. Her tror jeg nok at vi har låst os noget for fast i den betragtning, at vi ingen muligheder har for det. De store stater har jo heller ikke altid muligheder for at komme bort fra de mønstre, hvorunder de virker.

Det ærede medlem hr. Svend Haugaard har måttet gå til et møde. Når det ærede medlem har nævnt den mulighed, at man fik en FN-minister, så har han naturligvis tænkt på en dansk minister, og det, det ærede medlem nævnte med hensyn til pressen, sigtede til ønsket om, at pressen fik mulighed for fyldigere, bedre og bredere information, og det synes jeg vi alle må være interesseret i.

Nu har vi ikke megen tid til rådighed under den korte debat efter den højtærede ministers redegørelse, men jeg føler dog trang til at sige en ting, som jeg meget håber der vil være tilslutning til, og det er dette: dansk udenrigspolitik har jo i mange tilfælde i overvejende grad været præget af hensynet til landets økonomiske interesser, vel væsentligst som følge af den opfattelse, at de små stater ikke magter at gøre sig gældende. Når der er tale om udenrigspolitik knyttet til spørgsmålet om sikkerhedspolitik, er vi langt svagere kørende, og her har vi ikke været interesseret i at foretage lignende analyser som dem, vi kender fra det økonomiske område. Når det drejer sig om landets

økonomiske politik, og når det drejer sig om dets markedspolitik, så er vi meget dygtige, men så snart det drejer ind på det sikkerhedspolitiske, føler vi os så usikre, at vi næsten ikke kan føre en debat i tinget, fordi vi ikke har noget på hjerte, ikke har noget bidrag at yde til løsningen af de mest afgørende problemer, menneskeheden står over for.

Det kan ikke være rigtigt, det kan ikke være meningen, at vi på den måde må give op og sige, at vi her intet har at byde til fællesskabet. Sådan kan vi ikke isolere os. Det er derfor, jeg lægger så megen vægt på, at vi kan enes om, at vi får et bedre grundlag for den udenrigspolitiske orientering.

Det ærede medlem hr. Per Federspiel gav i sit første indlæg udtryk for lignende betragtninger, og til det, som det ærede medlem sagde om Det udenrigspolitiske Selskab, vil jeg blot sige, at jeg tror, at vi har brug for det selskab, brug for forskning ved Københavns universitet og ved Århus universitet. Men vi har brug for en koordinerende faktor, og her kan et udenrigspolitisk institut, hvortil er knyttet både informationsvirksomhed og forskning, i høj grad bidrage, og jeg håber meget, vi snart kan få det.

Aksel Larsen: Må jeg i tilknytning til det sidste sige, at da det åbenbart kommer til at være lidt, før vi får et sådant forskningsinstitut, ville det være aldeles udmærket, hvis man i det udvalg, der bliver nedsat, blev enig om, at vi skal have en parlamentarisk kommission til at undersøge alle sider, der vedrører problemet om Danmarks tilknytning til NATO. Så får vi muligvis lidt billigere, end et institut kunne gøre det, denne del af Danmarks udenrigspolitik undersøgt. Det er heller ikke af vejen.

Dernæst vil jeg tillade mig at sige til udenrigsministeren, at det er naturligvis rigtigt, at der i denne debat er draget mange spørgsmål ind, som ikke umiddelbart eller direkte berører international eller national nedrustning. På den anden side hænger det sammen. Jeg tror ikke, det har været nogen almindelig udenrigspolitisk debat. Det har det ikke været. Men når man taler om visse steder, hvor der er særlige konflikter, så gør man det, fordi det er givet, at så længe sådanne særlige og måske